Ч. 104 Середа 10 (23) мая 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмініістрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

(*З австрийскої делеґациї. — Полудневo-африканьска війна*).

Буджетота комисия австрийскої делеґациї радила вчера над окупацийним кредитом. Делеґат др. Сляма висказав невдоволенє з тої причини, що мимо кількоразових візвань не предложено ні делеґациям ні віденьскому парляментови замкненя босаньско-герцеґовиньских рахунків. Питає, чи з сторони правительства австрийского і угорского зроблено що, аби до обох парляментів внести предложенє конечного закона, який велів би предкладати ті рахунки. Дальше на гадку бесідника годилось би утворити репрезентацийне тіло, в котрім би населенє Босни і Герцеґовини могло радити і ухвалювати о краєвих справах. Тоді може не було би конечности висилати заєдно депутациї до Відня і Будапешту. І тепер перебуває в Пешті одна така депутация і п. міністер буде певне знати, чого она хоче. — З черги забрав слово польский посол др. Козловский, висказуючись з найбільшими похвалами о заряді Босни і Герцеґовини. В Босні і Герцеґовині урядник не обмежає ся до свого бюра, але об'їздить край і пильнує виконаня заряджень. Згадуючи о релігійних відносинах, бесідник висказує бажанє, щоби при цілковитій рівноправности віроісповідань підпирано також релігійні чувства католицкої части населеня. Бесідник каже, що відносини в Галичині за часів передконституцийних в Австриї були би инакше уложили ся, колиб Галичина була мала перед 1848 роком такого Калляя. З другої сторони признає, що порівнанє Галичини з Боснею не конче вірне, бо Галичина віддає третю часть своїх доходів, до 50 міліонів корон річно на удержанє войска і на центральний заряд. Вкінци бесідник ще раз висказав управі Босни і Герцеґовини та міністрови Калляєви повне признанє і похвалу. По дрі Козловскім промавляв Німець др. Перґельт. Питав міністра о еміґрацию до Босни і о тамошні робітничі і промислові відносини. Бесідник вказуючи на примір Льомбардиї і Венециї підносить з притиском, що сама добра адміністрация окупованого краю не дає запоруки, що єго задержить ся на все. Тому питає бесідник міністра о політичне становище населеня супротив монархії, а іменно чи первістна неохота до окупациї і адміністрациї австрийскої зменшила ся відповідно до їх користного дотеперішного висліду. Чи населенє погодило ся вже з тою гадкою, що теперішні відносини полишать ся на все? — Міністер Калляй дякує пос. Козловскому за признанє і заявляє, що Босна завдячує то, що має доброго в своїй управі, в першім ряді самій монархії, бо управа монархії була взірцем для управи Босни. У відповіди на інтерпеляциї послів в справі остаточних обчислень і утворенє сойму для Босни, о що она сама вже кілька разів упоминала ся, звертає п. Міністер увагу на то, що на заснованє університету в Сараєві уровень образованя у тамошного населеня ще не підніс ся так високо, аби ту річ перевести. Що-до сербскої церкви, то Міністер ще раз заявляє, що правительство не робить на неї ніякого напору, а полишає рішенє всіх справ покликаним до того властям. Міністер нічого не знає о босаньскій депутациї в Будапешті і не знає чого она хоче. Вкінци на питанє пос. Перґельта про настрій босаньского населеня, каже міністер, що всюди мусять бути невдоволені, отже суть і в Босні, але він пересьвідчений, що загал населеня чує то і знає, о скілько єго положенє поліпшило ся від часу як Австро-Угорщина займила ті краї. Бесідникови здає ся, що вже тепер можна безуслівно числити на населенє Босни і Герцеґовини. — По промові міністра принято окупацийний кредит і приступлено до нарад над войсковим буджетом.

Ґен. Робертс формує тепер загальний похід на Трансваль з усіх сторін Від всходу має наступати армія Булера і разом з правим крилом армії Робертса повинна відтяти Бурам відворот до Кронштадту і в гори Ліденбурґа. Від полудня посуває ся Робертс з центром армії. Від полудневого заходу іде Метуен а від заходу Гунтер. В Европі панує загальне переконанє, що справа Бурів вже програна і они не будуть в силі довго спинювати походу над стотисячної армії. Питанє лише, чи уступаючи, зуміють охоронити себе від масової капітуляциї. Коли Робертсови не поведе ся заперти Бурам дороги до Ліденбурґа, війна може ще довго протягнути ся. В тій части краю гори суть майже цілком неприступні. Коли би там схоронило ся лише кілька тисячів Бурів, тогди Анґлії не вистарчить і 15 літ на їх винищенє. Анґлія мусіла би специяльно для них

1)

# ЛЮБОВ.

(*З даньского — Германа Банґа.*

Ясна пані задзвонила, аби встати з ліжка, на котрім вже від многих літ спала.

То було велике, широке ліжко, з хорошими вирізуванями і золоченими ногами.

З'явила ся панна Шредер з кавою.

Між тим як пані пила єї сидячи в ліжку — она спала все в перуці і чипци на голові — порівнувано термометри в спальни, малім кабінеті і мешкальній комнаті. Ті термометри мусіли все показувати однакову теплоту.

Коли пані випила каву, розпочинала ся тоалета.

Цілі дві години сиділа перед зеркалом; на столику стояло множество всіляких фляшочок з пахучими водами і мастями, зробленими після рецепти ще з часів великої француской революциї.

Пані не говорила ні слова. Мовчки немов при якій тяжкій роботі сиділа перед тоалетним столиком і уважно приглядала ся свому лицю в зеркалі.

Панна Шредер спокійно і з достоїньством робила свою роботу.

— Чи він встав? — спитала пані.

— Пан радник дзвонив.

Пані уживала все лиш слова „він", коли говорила о чоловіці.

Радник був єї третий чоловік, і она віддала ся за него, коли мала пятьдесять а він двайцять вісім літ.

Він був управителем в єї добрах.

— Він встав? — повторила.

Єї голос звучав дивно; немов би говорила о якім платнім слузі.

— Пан радник дзвонив — відповіла панна Шредер.

Панна Шредер була одною з пяти жен щин, що вдоволяли ся місцем служниць в тім домі, хоч мала може і висші вимоги.

Їх всіх, одну по другій, принимано на дами до товариства, але відтак, хоч старіли ся, задержували свої становища, і не відходили, а жена радника на всьо мовчала.

Пані напудрувала вкінци руки.

— Друже — говорила нераз до старого барона Рісенфельдта — ми старі не повинні бути страхопудами.

Коли вже була готова з убиранєм, брала свою шовкову мошонку, і опираючись на паличку з слоневої кости, ішла через малий кабінет до своєї комнати.

З свого місця коло вікна, з широкого, обитого шовковою материєю крісла, бачила всі три комнати. Вся обстава була поуставлювана по під стінами під старими родинними образами, поміст білий і без диванів.

Пані сіла з мошонкою при столику. На шовковій мошонці був вишитий родинний герб Ранцавів.

— Тепер може прийти Аделяйда — сказала.

Панна Шредер перейшла ряд комнат, аби покликати внучку.

В комнаті радника чути було рух. Він отворив двері і появив ся, аби сказати пані „добрий день".

Радник вже постарів ся, з него зробив ся малий, гладко обголений чоловік, в перуці на голові, котру звичайно на половину здоймав, коли немов засоромлений, кланяв ся з почестию жінці.

Він був одним з тих людий, що люблять все гнути ся.

Спитав, чи добре спала.

— Так, як старий чоловік може спати — відповіла пані.

Она на свій спосіб дивила ся на чоловіка, котрого зробила своїм мужем. Хто би придивив ся, то погадав би, що она вже довгі літа не поглянула єму в лице.

Радник вже вийшов. Він все якось дуже скоро старав ся виходити від жінки, і заєдно, хоч не був на дворі, витирав перед єї порогом ноги.

Пані ждала на внучку.

Панна Шредер вернула і сказала своїм звичайним голосом — она говорила все одностайно, без ніякого наголосу і носила заєдно грубий тканий з вовни кафтаник:

— Панна Аделяйда виїхала.

— Котра година? — спитала пані.

— Десята, ясна пані.

— Добре.

Пані сиділа дальше і переглядала свої комнати, де ріжні годинники тикали і міряли час, а коли отворили ся двері на коридор, доносив ся голосний тикіт великого стінного годинника, немов би він хотів всі инші держати в порядку.

держати в Трансвалю велику армію аби хоронити забрані території від безнастанних напастий. Ліденбурґ був би вічним огнищем і розсадником революцийних рухів в полудневій Африці і в кождій догідній хвили викликав би загальне повстане. Робертс знаючи се, орґанізує свій похід так, аби замкнути і присилувати до капітуляциї цілу армію Бурів. Бота знає се також і сим пояснюють ся его послідні зарядженя що-до розкладу воєнних сил Бурів. Незадовго мусить рішити ся, котрий з обох камандантів буде мати більше щастя.

## Новинки.

*Львів дня 22-го мая 1900.*

**— З Перемишля** пишуть: Дня 18 с. м. відправив Еп. К. Чехович в сослуженю цілої Капітули торжественне помипальне богослужене за упокій бл. п. Митрополита Юліяна Куїловского і панахиду. На ті богослуженя явили ся школи і репрезентанти властий.

**— Засїданє видїлу руского товариства педаґоґічного у Львові** відбуде ся в суботу дня 26-го мая о годині 6-ій вечером де звичайно.

**— Приготовленя до сегорічних великих маневрів в Яслї** відбувають ся вже в цілій повни. По Яслї ходить урядова комісия, около 20 осіб, звиджує поодинокі доми і видає о них суд що-до ужитку їх в часї осінних маневрів. Між членами сеї комісиї находять ся: полковник і комендант прибічної ґвардиї цісарскої і два рахмістри сеї ґвардиї, одіті в білі плащі. Крім сих находить ся в комісиї з Відня капітан інжинер і капітан кватирунковий, кількох підприемців цивільних і кухарі двірскі та камердинери. Комісию опроваджує сам староста ґр. Михаловский. Цїсар має замешкати в будинку ради повітової, а архикнязь Райнер у вілли п. Пальха; мешканя для німецкого пісаря і для архикнязїв ще не визначено. На-разї ведуть ся переговори з властителем тамошного Краківского готелю п. Храпєвским о наймах.

**— Грім в церкви.** З Підгаєць доносять: Підчас тучі в суботу (19-го с. м.) відбувало ся в тамошнїй церкви (рускій) маєве богослужене. Нагло ударив грім в сиґнатурку і по дроті вппав до церкви та поразив 22 осіб, переважно женщини і діти. Першої помочи уділили лікарі др. Ляндав і др. Сальцетер. Три особи поміщено в шпитали а решту полишено опіці домовій.

**— Страйк трамваєвої прислуги** в Берлинї вибух в суботу. Візники і кондуктори електричного трамваю жадали 9-годинного часу праці та платні від 100—150 марок місячно. Дирекция годила ся на пересїчно 10-годинний час та 90—130 марок платнї. Товариство електричного трамваю в Берлинї держить в службі 4.700 візників та кондукторів і 2.400 людий до чищеня возів. З сего числа приступило відразу 5.000 людий до страйку. Дирекция хотіла удержати в руху комунїкацию і навіть висші урядники самі ставали до корби, однак се не було вистарчаючим для берлиньского руху уличного. До того прийшли ще ріжні иншї перепони. Страйкуючі ограничали ся лише на словній лайцї супротив кондукторів, або викликували бучі у трамваю, до якого всїдали гуртом. Але публика сама взяла сторону трамваєвої прислуги і зачала бити вікна, перерізувати посторонки при кінних трамваях та затарасовуючи цілими юрбами шлях трамваєвий, спиняти рух. Вози зачали наїздити один на одного. а навіть зайшов случай переїханя одного чоловіка. Вкінци ексцеси дійшли до того, що витручено трамваєвий віз з шин, та поставлено его поперек шляху. Дневна страта трамваєвого товариства досягає 50—60 тисяч, а надто грозить ему кара за здержане комунїкациї в висоті 100.000 марок за кождий день. Вечером в суботу рух трамваєвий устав зовсїм. В недїлю прийшло до розрухів на улицях і полїция арештувала богато людий. Справою займив ся старший бурмістр Берлина Кіршнер і по кількагодинних переговорах довів між товариством а трамваєвою службою до обопільної згоди. Нині рух на шляхах трамваю вже розпочав ся.

**— Огнї.** Як пишуть з Буківска згоріло в Волици (коло Буківска) дня 19 с. м. пять загород селяньских. Огонь зльокалізувала охотнича сторожа огнева з Буківска і пані Подловской, властительки сусїдних Збоїск, що вислала людий і прилади до гашеня. Шкода 6000 корон не обезпечена. Причина огню не знана.

## Переписка зі всїми і для всїх.

**Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.**

**Віллїбальд:** 1) У людий проявляють ся найчастійше два роди хробаків, з громади так званих облунїв або круглячків (Nemetodes) а то: а) Малесенький хробачок стончак (Oxyuris), самчик на 4 мм. а самичка і до 10 мм. довга. Ті хробаки держать ся в кишці відходів і появляють ся иноді у великій масі, викликують, особливо під вечер, велику сверблячку; чоловіка пече і пре піти на сторону, при тім чує біль, відходить слизь і кров, а несьвідомі річи гадають иноді, що то гемороїди. Діти від тих черваків дістають иноді нервових атаків. Яєчка тих пасожирців дістають ся до чоловіка зі стравою і водою. Длятого особливо у дітий треба уважати, щоби не їли н. пр. хлїба, що обвалял ся на земли, або не збирали яких инших страв та не брали нечистих річий до рота. Отже як найбільша чистота для малих і старших єсть найпершим условєм. Лік такий: зварити чіснику, перецідити, вистудити і дати клістиру, або дати клістиру з холодної води, до котрої домішати трохи оцту. В упертих случаях додати до клістири ложку чистої нафти. — б) На звичайні глисти (Ascaris) помагає найлїпше т. зв. цетварове насїнє. В аптицї продають цукорки з того насїня, на пр. чоколяду на хробаки. По зажитю того ліку треба завсїгди взяти ще на прочищене на пр. рицінового олію, румбарбаруму на малязї або (для дітий, що не хотять взяти иншого ліку) маннового сирупу. — 2) Омлївших ратує ся слїдуючим способом: кладе ся рівно на постіль, на лаву, канапу або де можна, коли то чоловік, що має мало крови, то головою в долину, а коли чоловік повнокровний, червоний на лици, то головою до гори; попускає ся всю одїж, особливо коло шиї; отвирає ся вікно і робить ся вітер над лицем, скроплює ся студеною водою, обмиває ся виски і чоло оцтом, дає ся під ніс розіткану фляшинку з т. зв. амоняком (сальмяковий спірітус), котрий дуже крутить в носї; запалює ся перо, і дим з него пускає ся під ніс омлївшого та скобоче ся его

— Який нині день? — спитала пані.

— Пятниця, ясна пані.

— Добре.

Улицею перейшло кількоро людий. Они всї кланяли ся. Пані вже від трийцятьох літ бачить, як та сама повільна струя перепливає. Она їх всїх знала.

Деколи надійшов такий, що не поклонив ся. В такім случаю був то чужий.

— Хто то? — питала звичайно.

Коли знали, назвали їй імя.

— Добре.

Чужий научив ся з часом кланяти ся і плив разом з прочою струєю. Тоді пані більше на него не зважала.

— Ще лиш вісїм днів до уродин короля.

— Так, ясна пані.

Чути було, що двері від коридора отворили ся.

— Чи то Кербіц? — спитала пані.

— Так, ясна пані.

Увійшла панна Кербіц, висока і широка з грубим золотим ланцухом на шиї і з таким якимсь непорушним, спокійним лицем, немов би силувалась заєдно слухати, а не чула ні одного звука. Она задержала ся посеред комнати і сказала: „добрий день“. Відтак сїла в другій комнатї на свій фотель коло третого вікна і взяла ся до своєї роботи.

Панна Кербіц вязала заєдно довгі, дуже довгі паси з білих ниток, ніхто не знав, що з того буде. Панна Кербіц „робила“, а відтак они десь пропадали.

Шредерівна вийшла і в комнатах було цілком тихо. Пані ждала, а неутомимі пальці панни Кербіц, посували ся по білій нитці, між тим як її глухі уши не чули навіть тикоту годинників.

Нараз засьвітили очи пані. Она подивила ся на улицю.

На долині на розї побачила Аделяйду. Струнка і горда сиділа дівчина на кони, що свою прехорошу шию немов покірно угинав під красним тягаром.

Пані потягнула за шнур від дзвінка, що висїв коло її крісла.

— Чай для панни Аделяйди! — приказала.

В її голосї чути було легке зворушене а й панна Шредер ходила живійше як звичайно по комнатї.

— Добрий день, Кербіц! — роздав ся голос і на порозї появила ся Аделяйда. Стояла велика, струнка, блїда в дверех а сонце осьвітлювало цілу її стать.

— Добрий день, бабуню!

Поцїлувала паню в оба лиця.

— За скоро їздиш — сказала стара.

— Я тому не винна, бабуню. „Кара“ не може стерпіти повільного ходу.

Аделяйда кинула рукавиці на один стіл, бичик на другий.

— Тиж можеш поводити конем, дитинко — сказала пані, не зводячи з неї очий.

Аделяйда засьміяла ся.

— Ні, „кара“ поводить мною. Она все так робила.

— Гм, гм, може бути — сказала пані, що може бути гадала о цілком инших річах.

Шредерівна принесла чай в чашці з вирізаним гербом Ранцавів і Аделяйда пила его сидячи випрямлена на кріслї коло вікна та простягнувши далеко ноги обуті в хороші чобітки до верхової їзди.

— Коли прийде кравчиня? — спитала пані.

— О шестій, бабуню.

— Хочу подивити ся, як будеш пробовати сукню.

Панна Шредер принесла тепер своїй пани чашку булїону, коли нараз та поглянула на улицю і живо спитала:

— А то хто такий?

Улицею переходив попри дім молодий, білявий і досить хороший чоловік. Коли поглянув до гори і несьміло поклонив ся, видко було его хороше, кучеряве волосе.

— То пан Ганзен — сказала Шредерівна.

Пані вже не дивила ся.

— Добре! — відповіла.

Коли чула о річах, що не мали для неї ніякої ваги, то удавала, що не дочуває.

Він єсть писарем у пана шамбеляна — сказала дальше панна Шредер.

На хвильку Аделяйда дивно змінила ся. Її хороші уста нараз якось так видовжили ся, що аж губи скривили ся.

— А де „він“? — спитала пані.

— Пан радник перебирає ся — відповіла панна Шредер.

Радник справді перебирав ся до проїздки верхом, бо ще міг верхом їздити.

Перед кількома літами купив собі був нового коня, дереша. Він виглядав досить старий, так як і его пан.

Одного дня радник вертав з своєї прогульки. Посередині улиці, перед домом, грала катаринка. І нараз почав старий конище танцювати, перебирати своїми довгими ногами і скакати.

Радник сидів безрадний на сїдлї.

З усїх сторін позбігали ся люди.

Показало ся, що кінь був вихований в цирку.

Пані цілий час сиділа непорушно при своїм вікнї.

Коли радник прийшов до дому, веліла его прикликати і замкнула двері. Того не було вже від давна.

в носі, щоби чихав. Коли би настала блювота, то треба зараз на бік обернути, щоби омлівший случайно не удушив ся. Коли омлівший може проликати, то дати єму напити ся трошки вина, коняку або кави, або також 10 до 15 капель т. зв. капель Гофманна. Коли прийде до себе, нехай напє ся води і ще полежить.— 3) Средств на приспане невільно самому уживати, і їх в аптиці не продадуть без розпоряження лікаря. При ріжних операциях уживають хльороформу, кокаїни і т. п. На прочі відповіди пізнійше. — **А. П. з О. Читатель:** Передовсім запамятайте собі то. що у нас угорска льотерия клясова заказана, і що ті, котрі продають у нас льоси тої льотерії, то прості махтії. Отже не дайте ся зловити. Угорска клясова льотерия єсть уряджена подібно як і всї инші того рода, а як саме, того не можемо подрібно розповісти, бо можуть бути якісь малі зміни, котрих не знаємо. В клясовій льотериї визначає ся якесь число льосів, скажім міліон, а з тих признзчає ся, що одні мають виграввти на пр. 500.000 зр. або К., другі 300.000, треті 100.000 і т. д. а найменші може по 10 і 5 зр. або К. Тягнене відбуває ся не раз, але кілька й кільканайцять або й кількадесять разів, і длятого всї льоси суть поділені на кляси, н. пр. що 10.000 льосів; за кождим разом відбуває ся тягнене не всіх льосів, лиш льосів з якоїсь кляси. Дальше може бути така постанова, що виплата витягненого льосу відбуває ся не відраз, лиш платить ся часть, а то, що лишило ся, виплачує ся аж по дальших тягненях. — **Т. В. Станіславів:** „Дзвінок" виходить 5 і 20 кождого місяця, отже 24 чисел на рік, а коштує квартально 75 кр. (1 К. 50 с.) піврічно 3 К. (1 50 зр.), річно 6 К. (3 зр.). — Книжоки „Народної бібліотеки" видання М. Яцкова можете дістати в Ставропигійскій книгарни а купує ся кожду окремо; передплати нема; ціна як до книжочки: „Камінний Хрест" має 2 числа і єсть грубша книжочка, 6 аркушів (82 стор.) і коштує 40 сот. (20 кр.) а „Два старці" єсть тонша має лиш одно число (34 стор.) і коштує 20 сот. (10 кр.). — **Коломийский Робінзон:** Чи маєте на гадці всї числа з повістию „Донька короля египетского" чи лиш деякі, котрі Вам може бракують? Всїх вже не дістанете, але бракуючі можете ще дістати. Зареклямуйте лиш в нашій Експедиції. З повісти сеї розпочав ся вже третий том, отже буде може ще яких 30 фейлєтонів. — **Пташник:** Ви ставите таке питанє: В селї Мужилові, підгаєцкого повіта знаходить ся чоловік, котрий від довшого часу виконує курацию скаженини, і своїми простими способами викурував вже не одного. Чи то можливо? — Можливо, бо чомуж би хтось не міг знати якогось доброго ліку від якоїсь хороби? Атже о університетах та докторатах нікому ще й не снило ся, а люди вже лічили ся, хоч правда, що густо часто і такими ліками як стоноги, лайно коровяче, людске і птаməче, кігті кота, кости з лилика, зварена ящірка і т. п. Та ще й нині що другий чоловік то „доктор". Але инше питане, чи той мужилівский чоловік уміє дійстно лічити скаженину. Як би так, то він би став міліонером, одним з найбільших добродіїв людскости і найславнійшим чоловіком на сьвіті. А чомуж той мужилівский чоловік того всего не хоче а волить порпати ся в гною та їсти пісну бараболю? Мабуть длятого, що нічого не знає. Єго лік бачите такий: „Чи поможе, чи не поможе, а ти заплати небоже! (бодай кварту горівки або миску муки). В Мужилові єсть як видко, така вже традиция, що там єсть такий чоловік, котрий уміє лічити скаженину. Було то ще в 1871 р. як даючий Вам відповідь був в Мужилові у місцевого пароха, а тогди був там парохом о. Левиньский. Одного разу пішла бесїда про лічене від скаженини і той пан-отець розповідав, що в Мужилові був старий чоловік, котрий лічив від скаженини, здаєсь, зілєм т. зв. „песїм молочком" або „псярником" (Euphorbia) та ще якимись иншим. Коли той чоловік умирав, то згаданий пан-отець напоминав єго по сповіди, щоби він виявив свою тайну або бодай лишив її свому синови. Але чоловік той чи вже не міг чи не хотів і опісля до кількох годин помер. (По нашій думці і теперішний і тогди він не міг нічого виявити, бо нічого не знав). О. Левиньский кінчив дальше своє оповідане: Єго син бере ся також лічити, але він на тім не знає ся. А шкода велика, що покійник забрав свою тайну до гробу! — Отже видите, що й ми знаємо про того мужилівского чоловіка, шкода лиш, що забули єго імя. Тепер може вже єго внук лічить, але він певно так само не знає нічого а може ще менше як єго дїдо. — **Надія:** Льос італіяньского червоного хреста ч. 11.728 витягнений в амортизациї. З прочих анї один не витягнений. — **О. Б. начальник:** Льос невитягнений доси. Виграна сума в тягненю премієвім пропадає аж по 5 роках, колиб її не відобрано; а сума амортизацийна пропадає аж по 30 роках. — **А. В. в Г.:** Не витягнений анї один.— (Дальші відповіди пізнійше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Будапешт** 22 мая. Цісар приймав вчера о годині 11-ій перед полуднем президента мінїстрів дра Кербера на довшій авдиенциї. Президент мінїстрів мав відтак довшу нараду з президентом угорского кабінету Селем. Вечером від'їхав др. Кербер до Відня.

**Льондон** 22 мая. Полковник Баден-Повель іменований ґенералом.

**Петербург** 22 мая. Цар підписав дня 19 с. м. ухвали мирової конференциї в Газї.

**Льондон** 22 мая. Депеша ґубернатора Мільнера до Чемберлена доносить: Ґен. Бартон телеграфує з Тавнґе, що Мафекінґ освободжено дня 17 с. м.; а Daily News доносять з Льоренцо Маркез, що дня 17 с. м. цїла сила Бурів під Мафекінґом разом з артилериею дістала ся до анґлїйскої неволї. Анґлїйцї займили відтак без опору Чарльсдорф.

**Льондон** 22 мая. Як доносить бюро Райтера, на анґлїйский відділ, що ішов до Лїндлей напали Бури і примусили єго до уступленя.

**Вашинґтон** 22 мая. Секретар Гай приймив урядово посольство Бурів. Заявив єму, що президент Мек Кінлї мусить в наслідок ріжних обставин держати ся строгої невтральности.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

---

Розмова тревала коротко.

Остаточно обоє повставали.

— Він робить ся сьмішним — сказала ясна пані — і тому не буде більше їздити верхом.

Радник подивив ся прошибаючо своїми хитрими очима — мав такі очи як покутний писар і відповів лиш тих кілька слів:

— Тоді то я був добрий!

І не покинув їзди верхом, купив лиш иншого коня.

Коли перший раз виїхав на своїм новім кони, стрітили єго в поли шамбелян і судия, що вийшли на прохід.

Судия трохи тупоумний, що з великою бідою добив ся свого становища, сказав:

— Я був би не гадав, пане шамбеляне, що радник дістане дозвіл на їзду верхом.

Шамбелян відповів коротко:

— Він сильнійший.

— Як то може бути? — спитав судия і обернув ся цїлий до шамбеляна. — Моя жінка і я нераз дивуємо ся, як то може бути?

Шамбелян не відповів нічого лиш усьміхнув ся.

— Така розумна женщина як єго жінка?— сказав судия.

Шамбелян випускав лиш дим свого Гаванна малими, синявими колїсцями.

Він один в цїлім місті курив правдиві Гаванна.

Свого трафіканта і свого доставця вина шамбелян не зміняв від кільканайцятьох лїт. То були одинокі купці, котрим він правильно платив.

— Бо він сильнійший — повторив ще раз шамбелян.

*

Нараз панна Аделяйда прочуняла з своєї задуми. — Она дуже часто попадала в задуму, коли сидїла коло бабуні і тоді лїниво простягала ся.

— Нинї прийде шамбелян — відозвала ся.

Говорила все таким голосом немов би гадала о цїлком инших річах — о річах, о котрих нїхто крім неї не знав.

Відтак додала: — Він сказав менї нинї.

Пані проводила Аделяйду очима, коли она встала і вийшла і довго так стара сидїла та усьміхала ся роздумуючи о чімсь.

Недавно сказав шамбелян:

— Люба приятелько, то королївский хід.

— Шамбеляне — відповіла пані — той хід маємо всї Ранцави.

Впрочім видавало ся, що панна Аделяйда лиш дуже нерадо ходила; задумана, бездушна пересувала ся з місця на місце.

Була одинайцята година. То була пора, коли пані приймала своїх бідних.

Панна Шредер звістила, що прийшла стара Єнзенова.

— Впустіть її — сказала пані.

Єнзенова, котрої блїде, змарнїле лице було обвязане грубою, вовняною хусткою, задержала ся при дверех і розплакала ся.

— Ну, ви знов перебули — сказала пані. Єнзенова ще хлипала.

— Оно знов умерло? — спитала пані.

Єнзенова почала говорити:

— Але ми вспіли ще охрестити єго. Пастор був такий ласкавий, що прийшов, коли ми по него післали, бо хоч ми бідні люди і хоч то може добре, що Господь забрав єго до себе, то все таки не хотїли ми, аби повитуха єго хрестила.

Пані постукала паличкою о поміст.

— Чоловікови здаєть ся — говорила Єнзенова дальше — що дитина не пішла би до неба, колиб її охрестила лиш повитуха.

Але нараз бідна жінка отерла сльози і сказала:

— Тепер можу вже знов прати.

Она поглянула благаючи на ясну паню. Її найбільшою журбою і безнастаним страхом було то, що инші можуть займити її місце в часї її недуги.

— Чоловік робить доки може — сказала — але і дїти мають свої права.

— Ви заплатили повитуцї? — спитала пані.

Она ще не заплатила.

— Що она бере? — було друге питанє.

Чотири корони зажадала і панна Шредер зараз виплатила їй.

— Можете знов прийти прати.

Єнзенова поклонила ся і вже отворила двері, коли пані кликнула на неї:

— Кілько ви властиво дїтий мали?

Єнзенова аж стрясла ся.

— То було тринайцяте.

Її погляд був такий покірний, як того пса, що надїє ся побоїв.

— Добре, а тепер можете знов прийти до роботи.

Панна Шредер провела Єнзенову до дверий і вернула відтак з якимись французкими каплями на кашель.

Почала говорити о людях, котрим „повинно би бути заборонене женити ся і тілько дїтий плодити". — Аж не можна поняти, що люди нічого не гадають о будучности.

Пані стукнула твердо паличкою і відповіла:

— Люди, моя люба, взагалї не богато думають.

Настала коротка перерва.

(Дальше буде).

# TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

## Ілюстрована часопись для женщин.

## БЕЗПЛАТНО

### 4 томи повісти

Клим. Юноши **„Внучок“** — А. Мечника **„Ованес Огана“** — К. Лясковского **„Зужитий“** — Ст. Аріеля **„Улуди“**

за кождий чверть рік том

## одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літературним напрямом, з задержанем і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

## MODY PARYSKIE

**(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями-робіт жіночих) і**

## GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нинї вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусі і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені праці: *Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицкого, Володислава Ст. Рей монта, Севера (Ігн. Мацїйовского), Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского, Миріяма, Лянґого, Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

**Волод. Ст. Реймонта**
повість п. з.:
**І по многих днях. — І по многих літах....**

**Севера**
повість п. з.:
Леґенда.

### Условя передплати разом з премією:

**У Львові і Кракові:**

| | |
|---|---|
| Чвертьрічно | 1 зр. 80 кр. |
| Піврічно | 3 зр. 60 кр. |
| Річно | 7 зр. 20 кр. |

**В Галичині з почтовою пересилкою:**

| | |
|---|---|
| Чвертьрічно | 2 зр. 20 кр. |
| Піврічно | 4 зр. 40 кр. |
| Річно | 8 зр. 80 кр. |

**Редактор ЯН СКИВСКИЙ.**

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

## Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).